Uchwała Nr XIV/140/2007
Rady Miejskiej w Będzinie
z dnia 24 września 2007 roku

w sprawie: przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2007-2013.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. Nr 142 z 2001 roku poz. 1591 z późniejszymi zmianami) w związku z art.10, ust.2 i ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz.U.05.179.1485 z późn. zmianami)

Rada Miejska w Będzinie
uchwala:

§ 1

Przyjąć Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2007-2013, stanowiący załącznik do niniejszej ustawy.

§ 2

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Będzinie
mgr Waldemar Szydło

RADCA PRAWNY
mgr Janusz Wiltos
Nr wpisu Kr-269

UZASADNIENIE

Przyjęcie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika z zapisu art. 10 ust. 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, który nakłada na gminę obowiązek opracowania programu, obejmującego zadania służące zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Cele i zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2007-2013 są zgodne z kierunkami działań wynikających z Krajowego Programu i pozwolą na zwiększenie dostępności terapeutycznej oraz świadczenie pomocy psychologicznej i prawnej osobom uzależnionym i ich rodzinom.

W związku z powyższym proszę o przyjęcie projektu uchwały.

K I E R O W N I K
Referatu Spraw Społecznych
mgr Joanna Gronczewska

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO UCHWAŁY NR XIV/140/2007
RADY MIEJSKIEJ W BĘDZINIE
Z DNIA 24 WRZEŚNIA 2007 ROKU

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2007-2013

Referat Spraw Społecznych

wrzesień 2007

Spis treści:

I. **Wprowadzenie**

II. **Regulacje prawne**

1. Europejskie regulacje prawne
2. Polskie regulacje prawne

III. **Diagnoza problemu narkomanii**

1. Ogólnopolskie dane statystyczne.
2. Miejskie dane statystyczne.

IV. **Zasoby instytucjonalne**

V. **Cele i zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii**

VI. **Monitoring i ewaluacja.**

VII. **Źródła i zasady finansowania**

VIII. **Realizatorzy programu**

I. Wprowadzenie

Narkomania jest pojęciem niejednoznacznym. W medycynie pod pojęciem tym rozumie się uzależnienie od substancji psychoaktywnych. Potocznie to pewien styl życia polegający na mniej lub bardziej niekontrolowanym używaniu substancji psychoaktywnych i preferowaniu ich używania nad inne akceptowane społecznie sposoby spędzania czasu przeznaczonego na rozrywki, pracę lub naukę. W naukach społecznych, głównie w polityce zdrowotnej i wymiarze sprawiedliwości pojęcie narkomanii rozszerza się na całokształt zagadnień związanych z problemami zdrowotnymi, funkcjonowaniem w rolach społecznych, konfliktami z prawem i dobrymi obyczajami, ekonomią.

W polskim prawodawstwie istnieje termin „substancji psychotropowych i środków odurzających". Pod pierwszą częścią tego terminu rozumieć należy leki o właściwościach psychoaktywnych, używane niewłaściwie bez wskazań lekarskich i w celach niemedycznych. Pod nazwą „środków odurzających" kryją się pozostałe substancje psychoaktywne, z wyłączeniem alkoholu i tytoniu.

II. Regulacje prawne

1. Europejskie regulacje prawne

Współpraca w zakresie narkotyków na poziomie unijnym opiera się w dużej mierze na osiągnięciach wypracowanych przez wspólnotę międzynarodową pod auspicjami Narodów Zjednoczonych. Ponadto, w traktatach konstytuujących Unię Europejską znajdują się bezpośrednie odniesienia do problemu narkotyków i narkomanii. Praktyczna aktywność antynarkotykowa Unii Europejskiej bazuje na realizacji Strategii Unii Europejskiej wobec narkotyków na lata 2005-2012 oraz Planów Działania dot. Narkotyków.

W polityce unijnej wyróżnia się dwa cele:

- zapewnienie wysokiego poziomu zdrowia publicznego poprzez wsparcie państw członkowskich w ograniczaniu szkód zdrowotnych powodowanych przez narkotyki, szczególnie przy pomocy profilaktyki i informacji,
- zagwarantowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa przez Unię i państwa członkowskie poprzez podejmowanie działań wymierzonych w przestępczość narkotykową oraz intensyfikowanie działań ukierunkowanych na prewencję karną.

Zintegrowane, multidyscyplinarne, zrównoważone podejście, łączące w sobie ograniczenie podaży i popytu na narkotyki odzwierciedla długoterminowe priorytety Unii Europejskiej.

Szczególna rola w realizacji polityki Unii przypada Komisji Europejskiej, podejmującej inicjatywy w zakresie spraw dotyczących zdrowia publicznego, współpracy międzynarodowej, pomocy i rozwoju oraz informacji.

W Unii problem narkotykowy jest rozproszony merytorycznie. Na poziomie grup roboczych naczelnym ciałem koordynacyjnym w zakresie problemów narkotyków jest tzw. Horyzontalna Grupa ds. Narkotyków. Głównymi celami pracy grupy jest wymiana informacji oraz ocena polityk narkotykowych i problemów na poziomie UE, identyfikacja kluczowych zagadnień obejmujących więcej niż jedno państwo członkowskie, poprawa koordynacji działań podejmowanych przez państwa członkowskie w ramach Unii i poza Unią.

Poza Unią zagadnienia współpracy w zakresie narkotyków realizowane są na gruncie działań innych organizacji międzynarodowych, takich jak:

- ***Międzynarodowe Biuro Kontroli Narkotyków*** - monitoruje, promuje i udziela pomocy w implementacji prawa międzynarodowego na poziom krajowy.
- ***Komisja Środków Odurzających Narodów Zjednoczonych*** – przygotowuje międzynarodowe uregulowania dotyczące kontroli nad środkami odurzającymi.
- ***Biuro ds. Narkotyków i Przestępczości Narodów Zjednoczonych*** - zajmuje się badaniami i pracą analityczną nad zjawiskiem przestępczości i narkotyków.
- ***Światowa Organizacja Zdrowia*** - wyznacza kierunki rozwoju w zakresie ochrony zdrowia.
- ***Grupa Pompidou*** - ciało międzynarodowe, niepolityczne promujące multidyscyplinarne podejście do problemu narkotyków.
- ***Grupa Dublińska*** - wpływa na poprawę koordynacji w zakresie kontroli nad narkotykami oraz powiązanych z nią projektów.

2. Polskie regulacje prawne

Naczelnym aktem prawnym, odnoszącym się do zagadnień związanych z problematyką ograniczania popytu i podaży narkotyków jest ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. Nr 82 poz 558 z 2007 roku).

Ustawa określa między innymi zadania własne gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii. Do zadań tych należy:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Koordynacja polityki przeciwdziałania narkomanii należy do zadań Rady ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Misją Krajowego Biura jest podejmowanie działań na rzecz ograniczania używania narkotyków. Najważniejszym zadaniem postawionym przed Biurem jest opracowywanie projektu Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz koordynowanie i monitorowanie jego wykonania. Inne zadania realizowane przez Krajowe Biuro to: prowadzenie badań dotyczących problematyki używania narkotyków, inicjowanie i prowadzenie prac nad nowymi rozwiązaniami legislacyjnymi, podejmowanie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości programów profilaktycznych, rehabilitacyjnych i readaptacyjnych, w tym wspieranie i prowadzenie szkoleń dla różnych grup zawodowych, udzielanie wsparcia merytorycznego instytucjom, placówkom, osobom zajmującym się problematyką narkomanii, udzielanie w imieniu ministra zdrowia dotacji na realizację programów z zakresu zapobiegania narkomanii.

Realizacja powyższych zadań winna wynikać z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010. Głównym celem Programu jest ograniczanie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych, poprzez: zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki, poprawę stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od narkotyków oraz wsparcie informacyjne realizacji Programu.

Na mocy obowiązującej ustawy leczenie i rehabilitacja osób uzależnionych od narkotyków jest bezpłatna i niezależna od miejsca zamieszkania. Istnieje zasada dobrowolności leczenia i rehabilitacji, za wyjątkiem osób niepełnoletnich, których na leczenie może skierować sąd.

III. Diagnoza

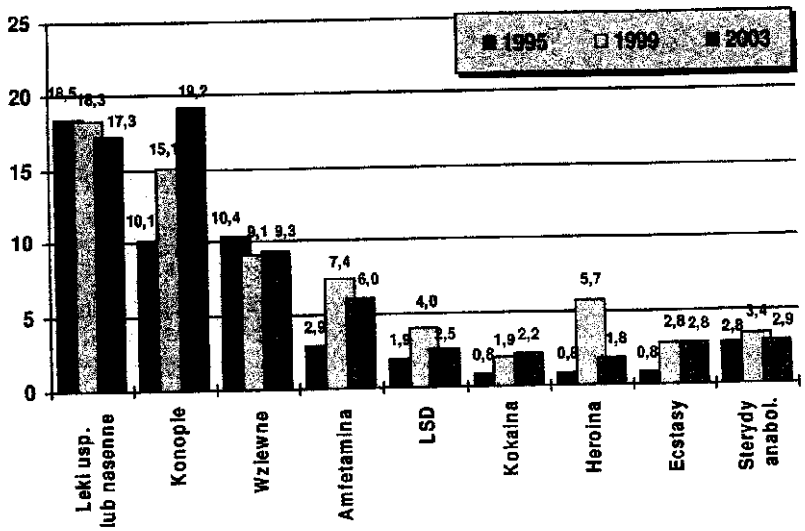
1. Ogólnopolskie dane statystyczne

Od początku lat dziewięćdziesiątych obserwujemy w naszym kraju znaczny wzrost rozmiarów problemu narkotyków. Szybko rosło rozpowszechnienie eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji nielegalnych wśród młodzieży. Pojawiły się pierwsze sygnały zainteresowania narkotykami wśród dorosłych, przynajmniej w dużych miastach. Rosły w znacznym tempie wskaźniki narkomanii rozumianej jako regularne używanie narkotyków. Zwiększała się podaż narkotyków na nielegalnym rynku i w ślad za tym ich dostępność. Wraz ze wzrostem ilościowym następowały zmiany jakościowe. Polska scena narkotyków zaczęła upodabniać się do zachodnioeuropejskich. Pojawiły się nowe substancje i nowe wzory ich używania.

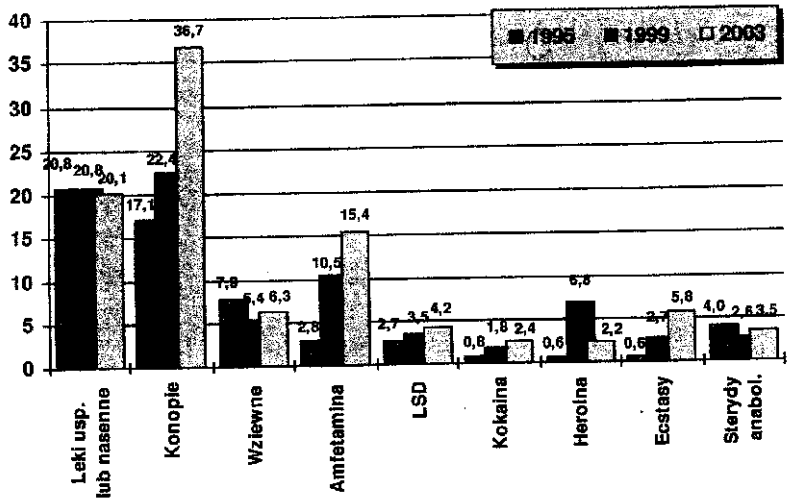
Informacji o rozpowszechnieniu eksperymentalnego i okazjonalnego używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży dostarczają badania ankietowe realizowane w szkołach. Badania takie przeprowadzono w Polsce wielokrotnie, w ramach Europejskiego Programu Badań Szkolnych nad Używaniem Alkoholu i Narkotyków przez Młodzież (ESPAD). Objęły one ogólnopolskie reprezentatywne próby losowe uczniów w wieku 15-16 i 17-18 lat.

Dane zaprezentowane na poniższych wykresach pokazują odsetki uczniów w wieku 15-16 lat i 17-18 lat, którzy używali chociaż raz w życiu poszczególnych substancji.

Odsetki uczniów w wieku 15 - 16 lat, którzy używali poszczególnych środków chociaż raz w swoim życiu

Odsetki uczniów w wieku 17 - 18 lat, którzy używali poszczególnych środków chociaż raz w swoim życiu

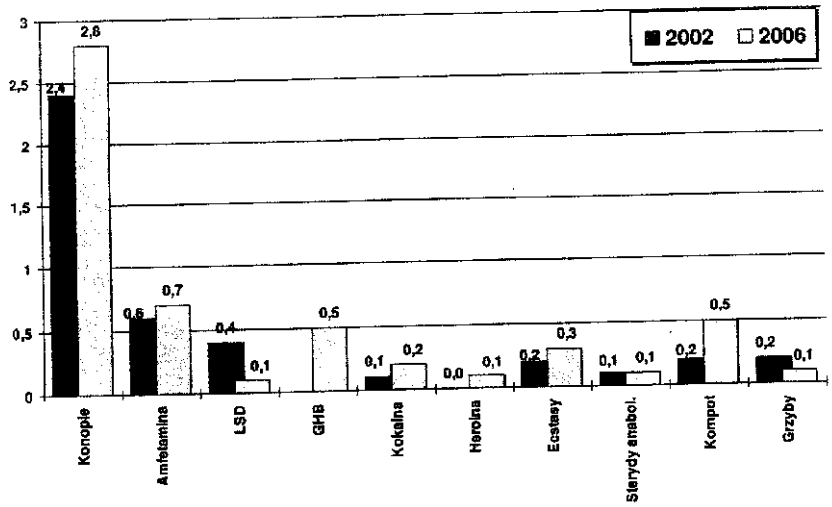
Wśród uczniów klas młodszych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (19%), na drugim – leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (17%), a na trzecim – substancje wziewne (9%). Wśród uczniów klas starszych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (37%), a na drugim – leki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza (20%). Na trzecim miejscu w tej grupie ulokowała się amfetamina (15%).

W przypadku większości substancji wyższe rozpowszechnienie eksperymentowania odnotować trzeba wśród starszej młodzieży niż w młodszej grupie. Tylko do doświadczeń z substancjami wziewnymi częściej przyznaje się młodzież szkół gimnazjalnych.

Spośród substancji nielegalnych próby z konopiami indyjskimi są wyraźnie bardziej rozpowszechnione niż z innymi substancjami. Odsetki uczniów, którzy chociaż raz w życiu palili marihuanę lub haszysz, są zbliżone do odsetek uczniów, którzy próbowali jakiegokolwiek środka nielegalnego.

Wyniki badań ankietowych realizowanych na ogólnopolskich próbach reprezentatywnych mieszkańców dowodzą, że problem narkotyków przestaje dotyczyć tylko nastolatków, po narkotyki sięgają również dorośli. Zjawisko używania narkotyków nie ogranicza się też tylko do młodych dorosłych pobierających naukę, czy to w szkołach, czy na uczelni. Dotyczy ono szerszych kręgów. Na poniższym wykresie zestawiono odsetki okazjonalnych użytkowników poszczególnych substancji, odnotowane w dwóch badaniach ankietowych, zrealizowanych na reprezentatywnych próbach mieszkańców naszego kraju, w wieku 16-64 lata.

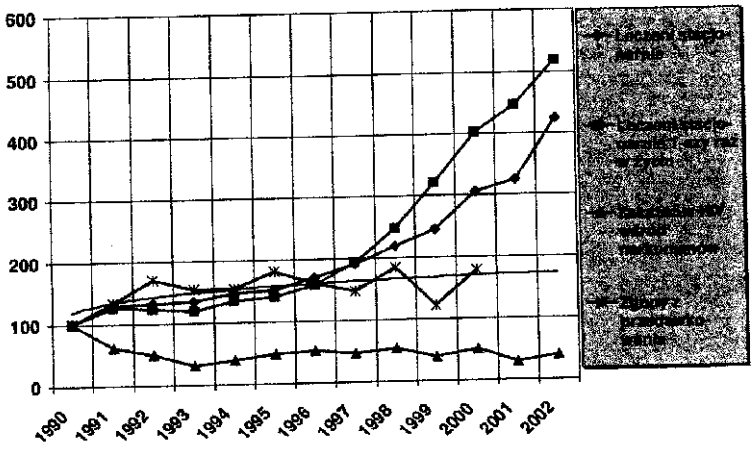
Używanie poszczególnych substancji w czasie 12 miesięcy (odsetki badanych)

Jak widać, odsetki te nie są znaczne. Największym rozpowszechnieniem cieszą się przetwory konopi, podobnie, jak ma to miejsce w przypadku młodzieży. Trzeba też zauważyć, że odsetki okazjonalnych użytkowników praktycznie nie zmieniły się w czasie ostatnich czterech lat.

Spośród problemów zdrowotnych związanych z używaniem narkotyków do najgroźniejszych należą zgony oraz zakażenia HIV. Na poniższym wykresie zestawiono wskaźniki dynamiki przyjęć ogółem z powodu narkomanii do lecznictwa stacjonarnego, przyjęć pierwszorazowych, zgonów związanych z narkotykami oraz nowych zakażeń HIV wśród osób przyjmujących narkotyki w zastrzykach.

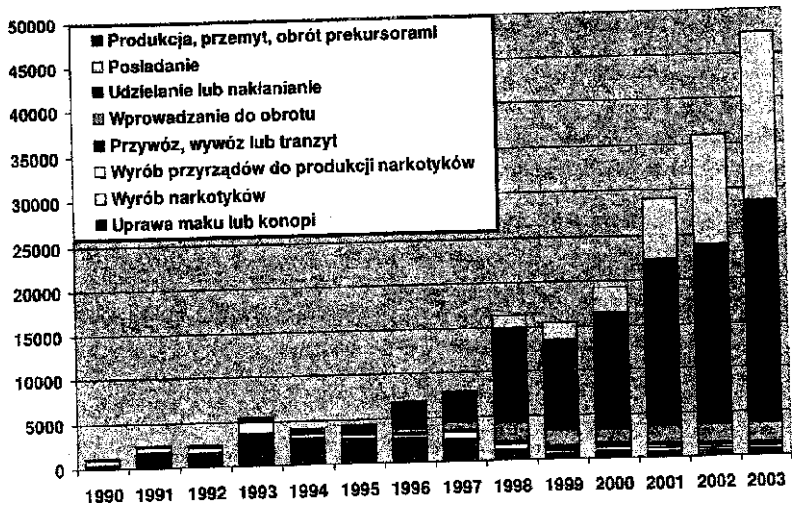
Problemy zdrowotne związane z narkotykami (Index 1990 = 100)

Dane na wykresie pokazują, że mimo, iż zgłaszalność do leczenia - traktowana jako wskaźnik narastania liczby problemowych użytkowników narkotyków - szybko rośnie, to zarówno zakażenia HIV, jak zgony pozostają względnie stabilne. Oznacza to, że mimo wzrostu rozpowszechnienia narkomanii, nasilenie problemów związanych z narkotykami, przynajmniej tych najbardziej dramatycznych, nie ulega większym zmianom. Stabilizacja rozpowszechnienia tych problemów jest efektem realizacji programów redukcji szkód, takich jak: wymiana igieł i strzykawek lub edukacja użytkowników narkotyków w zakresie zwiększania bezpieczeństwa przy używaniu substancji.

Od 1997 roku, po znacznym wzmocnieniu sił policyjnych skierowanych do zwalczania nielegalnego rynku narkotyków, wielokrotnie wzrosły liczby wykrytych przestępstw przeciw postanowieniom ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Duże znaczenie miało też rozszerzenie uprawnień policji (dostawa kontrolowana, zakup kontrolowany) oraz współpraca międzynarodowa w zakresie ścigania przestępczości związanej z narkotykami.

Liczba przestępstw przeciwko ustawie stwierdzonych przez policję w latach 1990-2003

Dane z wykresu pokazują, że pod względem ilościowym w obrazie przestępczości przeważają czyny polegające na udzielaniu narkotyków lub nakłanianiu do ich używania. Znaczny udział mają też takie czyny jak: posiadanie narkotyków i wprowadzanie ich do obrotu. W ostatnich latach szczególnie szybko rośnie liczba wykrytych przypadków posiadania narkotyków. Znaczny wzrost charakterystyczny jest też dla udzielania narkotyków lub nakłaniania do ich

użycia. Generalnie w obrazie stwierdzonej przestępczości przeciw ustawie dominują przestępstwa charakterystyczne dla popełnianych przez użytkowników narkotyków.

Analizy danych statystycznych i badań ankietowych z zakresu problematyki narkotyków i narkomanii wykazują kontynuację trendu wzrostowego problemu, choć jego dynamika wydaje się być mniejsza niż w latach poprzednich. Szczególnie szybko rosną wskaźniki przestępstw wykrytych przeciwko ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, zwłaszcza dotyczące posiadania narkotyków. Jednocześnie zarówno rozmiary zjawiska używania narkotyków, jak i oceny ich dostępności nie wykazują tendencji spadkowych, a poziom cen narkotyków na nielegalnym rynku nie wzrasta. Analiza danych sugeruje, że rozszerzenie i zaostrzenie represji karnej wprowadzone nową ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii w 1997 roku, a następnie jej nowelizacją z 2000 roku, nie przyczyniły się do zmniejszenia rozmiaru problemu narkotyków.

2. *Miejskie dane statystyczne*

Brak jest danych umożliwiających określenie rzeczywistej liczby mieszkańców Będzina uzależnionych od narkotyków lub zagrożonych uzależnieniem.

Z informacji uzyskanych z 10 placówek lecznictwa odwykowego, działających na terenie całego województwa śląskiego wynika, że w przeciągu ostatnich lat tylko 5 osób skorzystało z leczenia w Poradni Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych i Współuzaleznień Szpitala Specjalistycznego w Chorzowie, jeden mężczyzna leczył się w Niepublicznym Zakładzie Lecznictwa Odwykowego w Pławniowicach. W działającej na terenie miasta Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Pro Salute" objętych terapią było 6 osób, z tego 2 kobiety.

W zeszłym roku w Powiatowym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie hospitalizowanych było z powodu zażywania innych niż alkohol substancji psychoaktywnych 26 osób, wszystkie były niepełnoletnie, w tym większość to kobiety (15 kobiet).

Z danych pozyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Będzinie wynika, że w 2004 roku stwierdzono 88 przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, w 2005 roku - 67 przestępstw, a w 2006 roku - 146. W 2004 roku 66% sprawców przestępstw z tego tytułu popełnili nieletni (58 osób), w 2005 stanowili oni 36% (24 osoby), a w 2006 roku tylko 12% (8 osób). Wyraźny wzrost przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii obserwowany w 2006 roku związany jest ze zmianą ustawy.

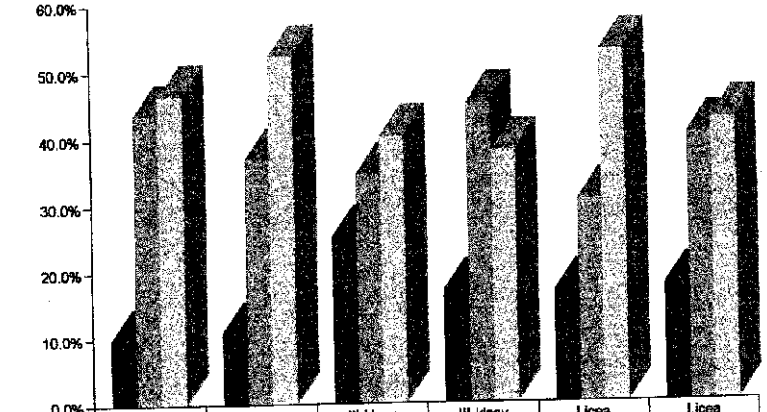
Pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemem narkomanii świadczy także na terenie miasta Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2006 roku z powodu narkomanii pomoc otrzymało 16 mieszkańców, w tym 5 kobiet.

W rankingu natężenia problemów społecznych, sporządzonym w diagnozie problemów społecznych miasta Będzina, badani mieszkańcy umieścili narkomanię na 11 miejscu, na 14 ocenianych problemów. Wynik ten wskazuje, że społeczność Będzina nie lokuje narkomanii wśród problemów społecznych uznawanych za najważniejsze.

W roku bieżącym przeprowadzone zostało badanie ankietowe z uczniami będzińskich I i III klas szkół gimnazjalnych oraz II klas szkół ponadgimnazjalnych. Ogółem w ankiecie wzięło udział 979 uczniów, w tym 451 chłopców i 528 dziewcząt.

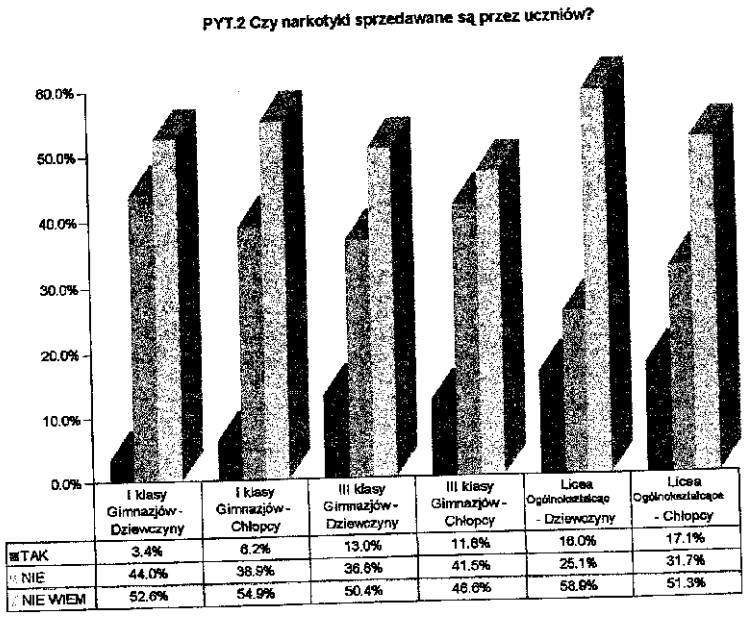
We wszystkich ankietowanych grupach klasowych większość uczniów zaprzeczyła istnieniu problemu narkotyków w ich szkołach. 90% uczniów I klas gimnazjów nie dostrzega występowania tego zjawiska na terenie szkoły. Wśród uczniów II klas licealnych, co 6 uczeń potwierdza problem narkotyków w szkole. Grupą, według której problem narkotyków w szkole jest najbardziej zauważalny są dziewczyny z III klasy gimnazjum. 25% z nich stwierdza występowanie problemu związanego z narkotykami w swojej szkole.

PYT.1 Czy w Twojej szkole istnieje problem narkotyków?

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Dziewczyny	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
TAK	9.9%	10.9%	25.3%	17.0%	16.8%	17.6%
NIE	43.6%	37.0%	34.6%	45.0%	30.5%	40.2%
NIE WIEM	46.5%	52.2%	40.2%	37.9%	52.7%	42.2%

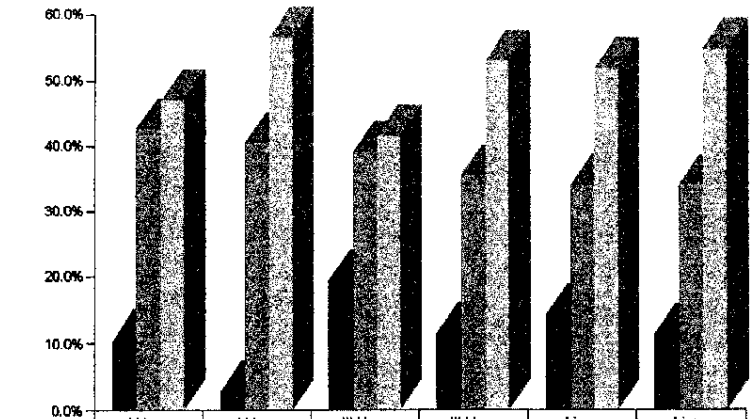
Na poniższym wykresie, dotyczącym sprzedaży narkotyków przez uczniów widoczna jest tendencja wzrostowa odczucia dostępności narkotyków w szkole, w stosunku do wieku uczniów.

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Dziewczyny	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
TAK	3.4%	6.2%	13.0%	11.6%	16.0%	17.1%
NIE	44.0%	38.9%	36.6%	41.5%	25.1%	31.7%
NIE WIEM	52.6%	54.9%	50.4%	46.6%	58.9%	51.3%

Z obrazu kolejnego wykresu wynika, że prawie połowa uczniów nie posiada wiedzy, czy ich koledzy zażywają narkotyki podczas szkolnych imprez. Grupą, która w największym stopniu potwierdza zażywanie narkotyków, są dziewczyny z III klasy gimnazjum. 19,3% z nich uważa, że uczniowie biorą narkotyki w trakcie imprez organizowanych przez szkołę.

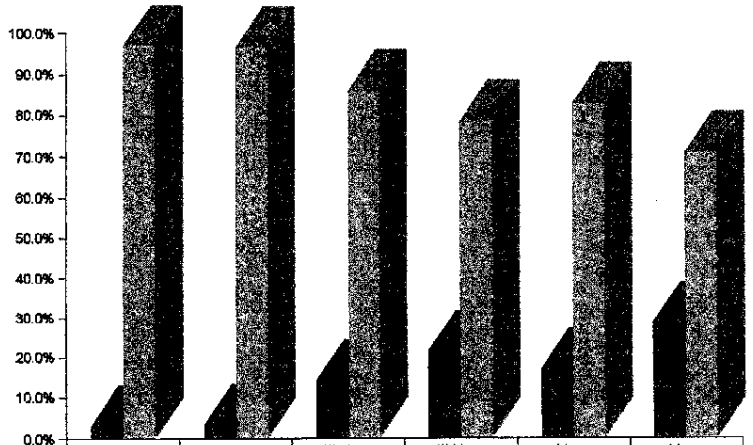
PYT.3 Czy uczniowie biorą narkotyki w czasie imprez organizowanych w szkole?

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Dziewczyny	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
TAK	10.3%	2.8%	19.3%	11.4%	14.0%	11.2%
NIE	42.6%	40.6%	39.1%	35.6%	34.0%	34.0%
NIE WIEM	47.1%	56.6%	41.6%	53.0%	51.9%	54.8%

Kolejny wykres pokazuje wzrost liczby uczniów deklarujących swój kontakt z narkotykiem w stosunku do wieku. W grupie uczniów z I klas gimnazjów - 97% z nich nie przyznaje się do zażycia narkotyku. W starszych klasach odsetek ten maleje. Wśród dziewcząt z II klas liceów 82,8% zaprzecza kontaktu z narkotykami, a wśród chłopców 71,1%.

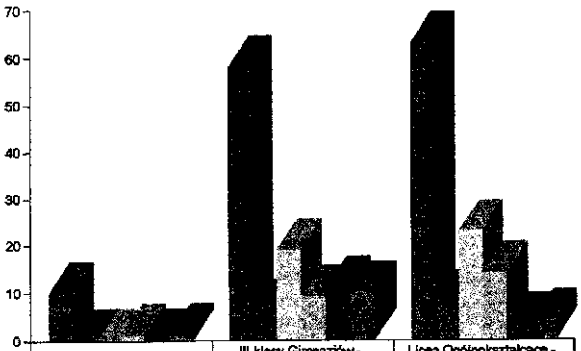
PYT.4 Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek zażyć narkotyk?

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Dziewczyny	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
TAK	3.0%	3.4%	14.2%	21.5%	17.2%	28.9%
NIE	97.0%	96.6%	85.8%	78.5%	82.8%	71.1%

Poniższe wykresy odnoszą się bezpośrednio do wcześniejszego pytania i dotyczą wyłącznie uczniów mających kontakt z narkotykami. W grupie chłopców - niezależnie od wieku, narkotykiem, z którym najczęściej mieli styczność jest marihuana i haszysz. Na drugim miejscu wymieniana jest amfetamina.

PYT.5a Jeżeli brałeś, to jaki?

	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
marihuana lub haszysz	10	58	63
LSD	0	6	8
amfetamina	0	19	23
ecstasy	1	9	14
kokaina	0	11	3
heroina	1	10	4

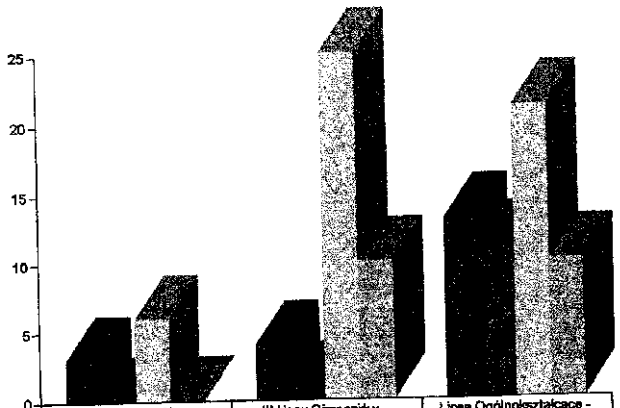
Zarówno chłopcy, jak i dziewczyny najczęściej brali narkotyki wspólnie, w grupie przyjaciół. Uczniowie otrzymywali narkotyki od kolegów ze starszych i młodszych klas.

PYT.6 Skąd wziąłeś narkotyk?

	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
dostałem od starszego kolegi/koleżanki	0	12	10
dostałem od kolegi/koleżanki w moim wieku lub młodszych ode mnie	3	5	13
braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół	8	31	28
kupiłem od kolegi	0	6	11

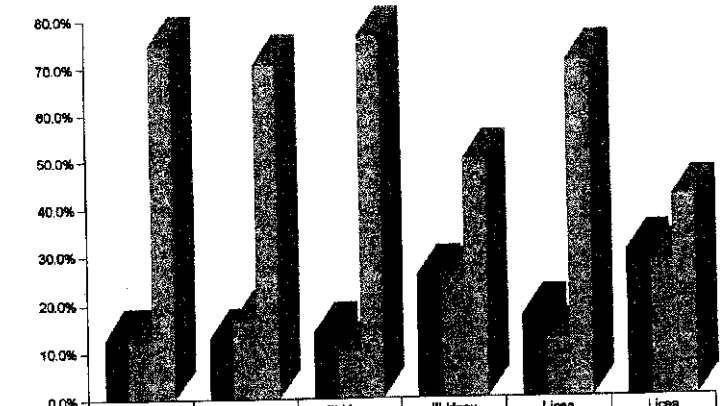
PYT.6b Skąd wzięłaś narkotyk?

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	Liceа Ogólnokształcące - Dziewczyny
dostałam od starszego kolegi/koleżanki	3	4	13
dostałam od kolegi/koleżanki w moim wieku lub młodszych ode mnie	0	1	11
braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół	6	25	21
kupiłam od kolegi	0	10	10

Ostatnie wykresy przedstawiają postrzeganie narkotyków przez młodych ludzi. W grupie uczniów z I klas szkół gimnazjalnych ponad 70% uważa, że sporadyczne zażywanie narkotyków jest groźne. Wśród chłopców III klas gimnazjów tylko połowa jest przekonana o szkodliwości narkotyków, a 25,4% sądzi, że okazjonalne branie narkotyków nie wpłynie negatywnie na ich zdrowie. Podobnie jest wśród grupy chłopców z II klas liceów – 30,2% uważa, iż nie ma nic złego w sporadycznym zażywaniu narkotyków.

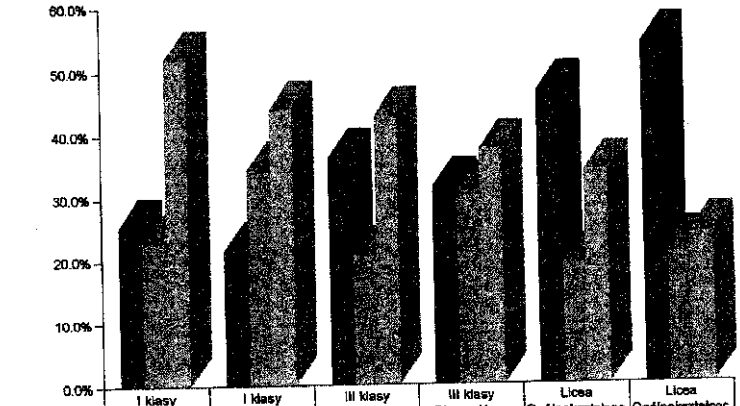
PYT.7 Czy uważasz, że sporadyczne zażywanie narkotyków jest groźne?

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Dziewczyny	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
NIE	12.7%	12.8%	13.9%	25.4%	17.1%	30.2%
NIE WIEM	12.7%	16.6%	9.8%	24.8%	12.1%	28.2%
TAK	74.7%	70.6%	76.3%	49.8%	70.8%	41.7%

Ponad połowa tj. 54,1% chłopców z II klas liceów jest przekonanych, że narkotyki są atrakcyjne dla młodych ludzi. Tylko co czwarty z nich uważa inaczej. Także większość dziewczyn z II klas liceów sądzi, iż narkotyki są alternatywą spędzania wolnego czasu. Najkorzystniej przedstawiają się wyniki zebrane od uczniów I klas gimnazjów, chociaż dla prawie ¼ z nich narkotyki są też interesujące.

PYT. 8 Czy twoim zdaniem narkotyki są atrakcyjne dla młodych ludzi?

	I klasy Gimnazjów - Dziewczyny	I klasy Gimnazjów - Chłopcy	III klasy Gimnazjów - Dziewczyny	III klasy Gimnazjów - Chłopcy	Licea Ogólnokształcące - Dziewczyny	Licea Ogólnokształcące - Chłopcy
TAK	25.3%	21.5%	36.4%	31.6%	46.7%	54.1%
NIE WIEM	22.8%	34.5%	20.7%	30.9%	19.2%	21.8%
NIE	51.9%	44.0%	42.9%	37.5%	34.1%	24.0%

IV. Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc osobom i rodzinom na terenie miasta:

a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie przy ulicy 11 Listopada 1,
b) Komenda Powiatowa Policji w Będzinie przy ulicy Bema 2,
c) Straż Miejska w Będzinie przy ulicy 11 Listopada 20,
d) Prokuratura Rejonowa w Będzinie przy ulicy Modrzejowskiej 73,
e) Sąd Rejonowy w Będzinie przy ulicy Sączewskiego 23,
f) Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Znicz" w Będzinie,
g) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób i rodzin dotkniętych problemem narkomanii w Będzinie przy ulicy 11 Listopada 1,
h) świetlice socjoterapeutyczne:
   - Miejska Świetlica Środowiskowa przy ulicy 11 Listopada 1,
   - świetlica socjoterapeutyczna działająca przy Kościele Św. Trójcy w Będzinie,
   - świetlica socjoterapeutyczna działająca przy Kościele Św. Jana Chrzciciela
   - w Będzinie,
   - świetlica socjoterapeutyczna prowadzona przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne przy ulicy Sienkiewicza 31,
   - Ośrodek „Jesteśmy razem" prowadzony przez Stowarzyszenie „Dzieciom Będzina" przy ulicy Modrzejewskiej 79,
   - Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny przy ulicy Krasickiego.
i) placówki szkolno-wychowawcze, w tym grupy socjoterapeutyczne,
j) Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Pro Salute" ulica Sączewskiego.

V. Cele i zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Cel nr 1: ograniczenie szkód zdrowotnych wśród osób uzależnionych od narkotyków.

zadanie: zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

metody realizacji:

- uruchamianie i finansowanie Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych dla osób uzależnionych od narkotyków,

- pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla terapeutów, świadczących wsparcie osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem,
- wspieranie placówek lecznictwa odwykowego poprzez dofinansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla lekarzy i pracowników służby zdrowia,
- wspieranie działalności organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii, adresowane do osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- zakup i upowszechnianie materiałów edukacyjnych, informujących o istocie uzależnień i lokalnym systemie pomocy.

Cel nr 2: zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych, podejmowanych wobec zagrożeń funkcjonowania rodziny na skutek pojawienia się w niej narkotyków,

zadanie: udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

metody realizacji:

- uruchamianie punktów pomocy prawnej i psychologicznej dla rodziców dzieci zażywających narkotyki, w tym informowanie rodziców o formach pomocy i uświadamianie członkom rodzin zagrożeń, wynikających z narkomanii,
- finansowanie kosztów wynagrodzeń dla prawnika i psychologa, świadczących pomoc osobom współuzależnionym od narkotyków,
- finansowanie kosztów szkoleń z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie, podejmujących pracę socjalną z rodzinami z tytułu występowania problemu narkomanii,
- wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń, niosących pomoc osobom i rodzinom współuzależnionym od narkotyków,
- stworzenie lokalnego systemu pomocy dla rodzin dotkniętych narkomanią, w postaci wypracowania ujednoliconych procedur postępowania pomiędzy wszystkimi instytucjami i stowarzyszeniami świadczącymi pomoc w tym zakresie,
- świadczenie pomocy dzieciom, pochodzącym z rodzin dotkniętych uzależnieniem, w postaci dofinansowywania świetlic środowiskowych i grup socjoterapeutycznych,
- sfinansowanie tablic teleadresowych, informujących o wszystkich istniejących na terenie miasta instytucjach i organizacjach pozarządowych, świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom,

Cel nr 3: zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnych w zapobieganiu używania środków psychoaktywnych.

zadanie: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

metody realizacji:

- dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, realizowanych w placówkach szkolno-wychowawczych,
- organizowanie i finansowanie dla rodziców i uczniów: prelekcji i wykładów poświęconych szkodom zdrowotnym, wynikającym z zażywania narkotyków, przedstawień teatralnych, konkursów i przeglądów twórczości w placówkach oświatowo-wychowawczych,
- dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii, organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów,
- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży i dorosłych, stanowiących alternatywę spędzania czasu wolnego, z dala od narkotyków,
- stworzenie warunków propagujących zdrowy styl życia, poprzez finansowanie zakupu sprzętu sportowego, pokrywanie kosztów umów zleceń dla osób prowadzących pozalekcyjne zajęcia sportowe, doposażanie obiektów sportowych,
- pokrywanie kosztów zakupu pomocy naukowych, dydaktycznych i książek oraz prenumeraty specjalistycznej prasy dla osób odpowiedzialnych za realizację programów profilaktycznych,
- przystąpienie do ogólnopolskich kampanii edukacyjnych, mających na celu wzrost poziomu świadomości wśród mieszkańców, na temat szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych,
- zakup i dystrybucja ulotek i plakatów o charakterze edukacyjnym, adresowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i ich rodziców,
- kontynuowanie współpracy z Komendą Powiatową Policji w Będzinie oraz Strażą Miejską w zakresie rozszerzania interwencji wobec łamania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Cel nr 4: współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie problemu narkomanii.

zadanie: wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

metody realizacji:

- ogłaszanie konkursów przez Prezydenta Miasta Będzina na realizację zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym, w tym zwalczania narkomanii.
- współorganizowanie imprez o charakterze profilaktycznym, dotyczącym przeciwdziałania narkomanii,
- przekazywanie informacji o podejmowanych przez gminę przedsięwzięciach z zakresu narkomanii,
- nieodpłatne udostępnianie sal do przeprowadzania konferencji i spotkań poświęconych narkomanii,
- pomoc w pozyskiwaniu wolontariuszy pracujących na rzecz stowarzyszenia i podejmowanych przez niego działaniach.

VI. Monitoring i ewaluacja

1. Stworzenie sieci wymiany informacji między instytucjami i stowarzyszeniami, świadczącymi pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym od narkotyków,
2. Zbieranie danych statystycznych od instytucji i stowarzyszeń, realizujących zadania z zakresu narkomanii,
3. Prowadzenie badań ankietowych wśród młodzieży szkół gimnazjalnych, dotyczących skali zjawiska,
4. Analiza pozyskanych danych, opracowanie wniosków i priorytetów do dalszej pracy.

VII. Źródła i zasady finansowania zadań programu

1. Źródła finansowania:
   - środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
   - środki pozyskane z dotacji, w wyniku ogłaszanych konkursów na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii.
2. Zasady finansowania zadań programu:

- wydatki przeznaczane na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz programu ujęte zostają w planach budżetowych na dany rok, w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85153 – zwalczanie narkomanii,
- dysponentem w/w środków jest Kierownik Referatu Spraw Społecznych.

VIII. Realizatorzy Programu

Zadania ujęte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii realizowane będą przez Referat Spraw Społecznych,w okresie od 2007 do 2013 roku.

Realizacja Programu odbywa się przy współudziale:

- Członków komisji stałych Rady Miejskiej w Będzinie,
- Członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie,
- Kierownika Miejskiej Świetlicy Środowiskowej,
- Komendanta Powiatowej Policji w Będzinie,
- Komendanta Straży Miejskiej w Będzinie,
- Przedstawicieli Sądu i Prokuratury w Będzinie,
- Dyrektorów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych,
- Przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- Przedstawicieli Kościołów i związków wyznaniowych,
- Przedstawicieli zakładów opieki zdrowotnej.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Będzinie

mgr Waldemar Szydło